

Manau Lietuvoje nėra kito laukinio gyvūno, apie kurį būtų sukurta tiek daug pasakų, filmų, legendų, mažai kuris vaikas užaugo tėvų nepagazdintas vilku. Vilkas ir dabar kelia aistras, po šiais dienai ietis laužo naminių gyvulių augintojai, medžiotojai, aplinkos ministerijos darbuotojai ir gamtos apsaugos asociacijos "Baltijos vilkas" jaunimas... Dėl ko gi? Dėl paprastų klausimų.. Kiek vilkų yra? Kiek turi būti? Kiek galima sumedžioti? Taigi kas gi tas vilkas? Tai stambiausias mūsų plėšrūnas, miškų gyventojas, sudaro pastovias poras, šeima užima apie 170-200 km.² plotą, mėsėdis, gudrus, išmanus, medžiojant taiko įvairius medžioklės būdus: sėlinimas, palaukimas, su varovais ir pan., minta viskuo, ką įveikia ir pagauna, pirmiausiai nukenčia šernų jaunikliai, stirnos, taurių elnių jaunikliai, bebrai, su malonumu sušveičia šunį, nors yra nustatyta atveju, kai su jais kryžminasi, tačiau 2016-2017 metais šalyje atlikus sumedžiotų vilkų DNR tyrimus, mišrūnų nenustatyta. Kadangi pirmiausiai sumedžioja sergančius gyvūnus ir neatsisako dvėselienos, vadinams miško sanitaru.. Jam per naktį nubėgti 20 km. yra vieni juokai, gali pabadauti savaitėlę, suvalgęs 5 kg. mėsytės numigti 2-3 dieneles, šeima gali eiti "pėda į pėdą", akuotplaukiai visada 3-4 spalvų, uodegos niekada nepakelia virš stuburo linijos, badavimo metu yra užfiksuoti kanibalizmo atvejai... Nors ir labai gudrus, tačiau papuolęs į varymus didelio proto neparodo, o apsuptas vėliavėlėmis iš vis pasimeta... Tik atsivedę jauniklius tėvai vengia atvirų vietų, nerodo pėdų, medžioja nuošaliuose erdvėse, tai laikotarpis vadinamas „miške dingo vilkai“, kai jaunikliai sulaukia trijų – keturių mėn. amžiaus tėvais juos pradeda mokinti medžioti. Čia ir prasideda visas įdomumas, koks kvailys atėjęs į parduotuvę pirks brangius miltus blynų kepimui, jei čia pat nemokamai dalijami iškepti blynai.... Taigi kam vaikyti stirnas, jei čia pat ganosi avys, ožkos. Prasideda pamokos.... Pirmieji mokymai yra žiaurūs, jaunikliai išdrąško gyvūlių šonus, apkandžioja kojas ir pan., kol galų gale tampa rimtais medžiotojais.. Čia prasideda vilkų ir naminių gyvūlių augintojų konfliktas. Vilkai nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 d. šalyje ūkiniams gyvūnams padarė žalos: 2015 metais – šalyje 62 t.€, t.t. Alytaus apskrityje -3,7 t. €, 2016 metais - šalyje 70,5, t.t. Alytaus apskrityje 14,5 t.€, 2017 m. – šalyje 60 t.€, t.t. Alytaus psakrityje – 10,7 t.€, 2018 metai – šalyje 80,8 t.€, t.t. Alytaus apskrityje – 18,2 t.€ Susidarė įdomi situacija, praktiškai nėra būdų apsaugoti naminius gyvulius, tik kaip juos nakčiai parginti į tvartus, tačiau tai sunkiai įmanoma, o vilkas lengvai įveikia tvorą, nebijo el. piemenų ar žmogaus artumo, be to metai iš metų mokinant jauniklius pajauti naminius gyvulius, išsivysto natūralus noras juos medžioti.... Žalieji siūlo avių ir ožkų apsaugai naudoti specialias šunų veisles, tačiau tai prieštarauja įstatyminei bazei ir sukelia realų pavojų kitiems laisvėje gyvenantiems gyvūnams, paukščiams ir žmonėms, o vilkai iš lėto įžūlėja dėl paprastos priežasties, gamtoje mažėja

mitybinė bazė, praktiškai neliko šernų, mažėja stirnų, daugėja elnių ir briedžių patelių nesugebančių apginti jauniklius ... Lieka vienintelis būdas, vilkų skaičiaus reguliavimas..... Tačiau norisi įvardinti dar vieną mūsų plėšrūną, įrašytą į Europos ir Lietuvos raudonas knygas, plėšrūną vengiantį atvirų erdvių, turintį unikalų uoslę ir klausą, sėlinimo specialistą, tik šviežios mėsos valgytoją, puikiai laipiojantį po medžius - tačiau grobį puolantį nuo žemės, puikiai plaukiantį – tačiau nemėgstantį vandens, tai kačių šeimos atstovas lūšis. Šis plėšrūnas paskutiniaisiais metais sparčiai plinta ir yra sutinkamas visuose didesniuose miškuose, praktiškai neužfiksuota žala padaryta naminiams gyvūnams, tačiau lūšiai atsiradus miške, paslaptinai dingsta stirnos ir perintys ant žemės paukščiai. Šis puikus plėšrūnų duetas, nors yra konkurentai, daro aiškia žalą medžioklės ūkio perspektyvai, o vilkai – dar ir naminių gyvulių augintojams. Kiek šių plėšrūnų turime: 1970 metai : vilkų 56, lūšių 150; 2000 metai: vilkų 545, lūšių 87. Siekdama realiai įvertinti situaciją LR Aplinkos ministerija 2017 metais sudarė darbo grupę Vilko apsaugos plano, patvirtinto LR aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. D1-699“Dėl Vilko (Canis lupus) apsaugos plano patvirtinimo, ir šio plano 1 priedo „Vilko populiacijos apskaitos pagal pėdsakus metodika“ tikslinimo poreikiui įvertinti. Ši darbo grupė patikslino plėšrūnų apskaitos pagal pėdsakus tvarką, numatė šalyje palaikyti ne mažesnę kaip 250 vilkų populiaciją ir įvertino 2018 m. pavasarį medžiotojus vienijančių klubų ir būrelių pateiktus apskaitos pagal pėdsakus duomenis. Pagal juos šalyje gyvena 62 vilkų šeimos arba 960 vilkų ir 230 lūšių. Minėti apskaitos skaičiai neramina, vilkų aiškiai per daug, o nustatytas 110 vilkų sumedžiojimo limitas yra diskutuotinas, problema dar kita, sparčiai didėja lūšių skaičius. Šis plėšrūnų duetas kėsina nušluoti nuo žemės kurtinius ir baltuosius kiškius, o tai raudonosios knygos atstovai, mažėja tetervinai, jerubės ir kt. ant žemės perintys paukščiai. Atsidūrėme patinėje situacijoje, aukojama vienus, kad klestėtų kiti, su sarkazmu galvoju, negi gerus darbus galima daryti tik už ES lėšas, negi be pinigų negalime priimti protingų gamtai sprendimų. Noriu nuraminti naminių gyvūlių augintojus, Valstybė priėmė saliamonišką sprendimą, du kartus pabrangino medžioklės plotus, o jums vilkų padarytą žalą siūloma atlyginti iš medžiotojų surinktais pinigais, taigi medžiotojai moka pinigus iš naudojimąsi laukine fauna, kurią naikina vilkai ir lūšys....

Tačiau siekiant priimti protingus sprendimus ir žinoti realų žvėrių skaičių, valstybė įpareigojo medžiotojus vieną kartą per medžioklės sezoną (sausio-kovo mėn.) atlikti žvėrių apskaitą pagal pėdsakus sniege. Apskaitos vykdytojai sudaro nuolatinį apskaitos maršrutą . Apskaitos metu nustatytos formos anketoje registruojami plėšriųjų žvėrių (vilkų, lūšių, paprastųjų šakalų, rudųjų lokių) ir kanopinių žvėrių pėdsakai. Apskaitos duomenys pateikiami Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos interneto svetainės rubrikoje „Žvėrių apskaita“. Noriu pabrėžti, kad Aplinkos ministerija prašo visų gyventojų ir medžiotojų visus metus siųsti bet kokią informaciją apie pastebėtus plėšrūnus, ją taip pat reikia talpinti šioje rubrikoje. Keista tai, kad nuo ryto iki vakaro mes skundžiamės apie didėjantį plėšrūnų kiekį, rodome vieni kitiems plėšrūnų ar jų aukų nuotraukas, tačiau praktiškai niekas neišsiuntė informacijos nurodytu adresu, taigi reikia mažiau skųstis.. Noriu priminti, kad sumedžiojus vilką užpildomas „Pranešimas apie sumedžiotą vilką“, ne vėliau kaip per 24 val. po vilko sumedžiojimo išpjauamas ne mažesnis kaip 3x3 cm. raumens gabalėlis genetiniams tyrimams, patelei išimama gimda, bei visais atvejais iltinis dantis, visa tai medžiotojas užšaldo . Per mėnesį Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos darbuotojas minėtus mėginius privalo paimti, o

Vilkas pilkas nebaisus

Parašė Administrator

Penktadienis, 29 Kovas 2019 10:40 - Atnaujinta Penktadienis, 29 Kovas 2019 10:47

iltį gražinti trijų mėnesių eigoje. Kaip matote, tai pakankamai daug darbo, ypač ieškant gimdos.. Šventai tikiu, kad didžioji dalis medžiotojų niekad tos gimdos taip ir neras.... Manau daugeliui jautresnės sielos žmonių dalis šių reikalavimų yra sunkiai suvokiami.. Kiekvienoje ES valstybėje požiūris į plėšrūnus yra skirtingas, štai mūsų kaimynai Latviai per 2017/2018 metų medžioklės sezoną sumedžiojo 280 vilkų ir 140 lūšių, o 2018/2019 – sumedžiojo 280 vilkų ir 150 lūšių, manoma, kad šie skaičiai turėtų būti didesni. Patys kaimynai iki šiol nesutaria kiek turi plėšrūnų, taigi pagal skirtingas metodikas vilkų skaičius svyruoja nuo 980 iki 1300, lūšių – nuo 780 iki 1600.

Įžvelgiu dar vieną problemą, jei laisvėje gyvenantis gyvūnas priklauso valstybei ir yra jos turtas, tai kodėl valstybė visiškai nusišalino nuo šio turto apskaitos tiek praktine tiek finansine prasme... Tai nėra gerai. Manau valstybė nors per 10 metų laikotarpį, tiek kiek galioja medžiotojų klubams ir būreliams išduoti leidimai naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius, turėti atlikti laisvėje gyvenančių gyvūnų inventorizaciją (apskaitą) kiekviename klube, siekiant įsitikinti, ar pateikiami duomenys yra teisingi, ar medžiotojai racionaliai naudoja medžiojamųjų gyvūnų išteklius.....

Nei plauko nei tauko.....

Vyr. medžioklės trofėjų ekspertas

Raimondas Ribačiauskas